

Kapitāla prasību ievērošana un iekšējā kapitāla novērtēšana

Bankas Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa organizācijas politika nosaka sekojošus principus:

- kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesam jānodrošina, ka bankas rīcībā ir tāds kapitāls, kas ar savu apmēru, elementiem un struktūru sedz visus būtiskos riskus, kas raksturīgas bankas esošajai un plānotajai darbībai;
- kapitāla pietiekamības novērtēšanas process sastāv no trīs posmiem:
 - o kapitāla apjoma noteikšana, kas būtu pietiekams visu būtisko risku, kas ir raksturīgi bankas tekošajam un plānotajam biznesam, segšanai;
 - o kapitāla plānošana;
 - o kapitāla uzturēšana;
- kapitāla jēdziens un struktūra, kas tiek izmantoti bankā, novērtējot kapitāla pietiekamību, atbilst definīcijām, kas ir noteiktas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Minimālo kapitāla prasību aprēķināšanas noteikumu (turpmāk tekstā – FKTK Noteikumi) III sadaļā.

Kapitāla pietiekamības plānošana bankā ir Bankas attīstības stratēģiskā plāna izstrādes procesa elements. Plānotais kapitāla pietiekamības līmenis, kā arī jaunie uzdevumi, kas saistīti ar kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, ir atspoguļoti Bankas attīstības stratēģiskā plānā.

Banka vienmēr uztur kapitālu tādā līmenī, kas pietiekams visu ar bankas esošo un plānoto darbību saistīto risku segšanai.

Banka veic iekšējo kapitāla prasību aprēķinu. Iekšējo kapitāla prasību aprēķins sevī ietver minimālo kapitāla prasību aprēķinu, kā arī kapitāla prasību aprēķinu risku segšanai, kuriem FKTK noteikumos nav noteiktas minimālās kapitāla prasības. Iekšējās kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot minimālo kapitāla prasību vērtību un kapitāla prasību vērtību risku segšanai, kuriem FKTK noteikumos nav noteiktas minimālās kapitāla prasības.

Minimālo kapitāla prasību aprēķins sevī ietver šādu riska veidu prasības: kredītriska, tirgus riska un operacionālā riska.

Aprēķinot kapitāla prasības risku segšanai, kuriem FKTK noteikumos nav noteiktas minimālās kapitāla prasības, banka aprēķina šādu riska veidu kapitāla pietiekamību: procentu likmju risks, netirdzniecības portfeli, likviditātes risks, valsts risks, nozares (koncentrācijas) risks, reputācijas risks, stratēģiskais un biznesa risks un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks. Banka arī rezervē kapitālu pārējiem riskiem un nosaka kapitāla rezervi.

Banka nosaka, ka kapitāla pietiekamības rādītājs pēc minimālām prasībām nedrīkst būt mazāks par 12%.

Banka nosaka, ka, izejot no iekšējām kapitāla prasībām, kapitāla pietiekamības rādītājs nedrīkst būt mazāks par 10%.

Kapitāla prasības uz 31.12.2010. (tūkst. Ls)

Kapitāla prasība pēc MKPAN	58 652
Kapitāla pietiekamības rādītājs MKPAN	17.82%
Iekšējā kapitāla prasība	84 450
Kapitāla pietiekamības rādītājs pēc iekšējam prasībām	12.37%

Kapitāla pietiekamība pēc minimālām prasībām

Kredītrisks

Lai aprēķinātu kredītiska kapitāla pietiekamību, banka izmanto standartizēto pieeju.

Lai noteiktu riska līmeni, banka izmanto sekojošu starptautisko reitingu aģentūru sagatavotos kredītu reitingus: Standards & Poor's, Moody's Investor Services, Fitch Ratings.

Tirdzniecības portfeļa darījumu partnera kredītiska kapitāla prasības aprēķināšanai banka izmanto tirgus vērtības metodi, kura ir aprakstīta FKTK MKPA noteikumos. Uz 2010. gada 31. decembri darījuma partnera kredītiska kapitāla prasība bija 23.52 tūkst. Ls.

Atvasināto instrumentu kredītriskam pakļautā tīrā vērtība 2010. gada 31. decembrī bija 294 tūkst. Ls.

Riska darījumu vērtības pirms un pēc kredītiska mazināšanas, 31. decembris 2010 (tūkst. Ls)

Riska darījumu riska pakāpe	pirms KRM	pēc KRM
0%	126 784	194 301
10%	-	-
20%	387 345	388 027
35%	-	-
50%	16	132
75%	-	-
100%	617 235	547 033
150%	2 431	2 422
200%	-	-

Riska darījumiem, kuri veido pašu kapitāla samazinājumu banka nepiemēro kredītiska mazināšanu.

Riska darījumu summas segtas ar finanšu nodrošinājumu, 31. decembris 2010 (tūkst. Ls)

Riska darījumu kategorija	
Komersabiedrības	70 202

Rietumu Bankas kredītiska kapitāla prasība saskaņā ar FKTK MKPAN, 31. decembris 2010 (tūkst. Ls)

Riska darījumu kategorijas saskaņā ar SP, izņemot vērtspapirizēšanas pozīcijas	48 424
Centrālās valdības vai centrālās bankas	84
Valsts institūcijas	2
Iestādes	6 198
Komersabiedrības	36 055
Kavētie riska darījumi	1 045
Ieguldījumu fondu apliecības (IFA)	1 776
Citi posteņi	3 265

Tirgus riski

Lai aprēķinātu tirgus riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto FKTK noteikumos noteiktās metodes. Lai aprēķinātu parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasības, banka izmanto termiņa metodi.

Rietumu Bankas tirgus riska kapitāla prasība saskaņā ar FKTK MKPAN, 31. decembris 2010 (tūkst. ls)

Pozīcijas, ārvalstu valūtas un preču risku kapitāla prasību kopsumma saskaņā ar SP	1 252
Tirgojamie parāda instrumenti	760
Kapitāla instrumenti	136
Ārvalstu valūta	357

Operacionālais risks

Lai aprēķinātu operacionālā riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto pamatrādītāja pieeju.

Rietumu Bankas operacionāla riska kapitāla prasība saskaņā ar FKTK MKPAN, 31. decembris 2010 (tūkst. ls)

Operacionālā riska kapitāla prasība	8 976
Pamatrādītāja pieeja	8 976

Kapitāla pietiekamība pēc iekšējām prasībām

Procentu likmju risks

Aprēķinot procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Likviditātes risks

Aprēķinot likviditātes riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto scenārija analīzes metodi, ņemot vērā pieņēmumu, ka, lai uzturētu saistību apjomu un struktūru esošajā līmenī, bankai būs papildu izdevumi līdzekļu piesaistei, izmaksājot noguldītājiem lielāku procentu peļņu. Turklāt scenārijā tiek ņemts vērā, ka, mainoties situācijai tirgū, bankai radīsies papildu iespējas gūt peļņu no izvietotajiem līdzekļiem.

Analīzes scenāriju apstiprina Aktīvu un pasīvu komiteja.

Valsts risks

Aprēķinot valsts riska kapitāla prasības, banka novērtē kredītu koncentrāciju pa valstīm, kurās atrodas ķīlas un darbojas klienti.

Valsts riska segšanai nepieciešamās kapitāla prasības tiek noteiktas, piemērojot FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvo noteikumus” aprakstītu pieeju.

Nozares (koncentrācijas) risks

Aprēķinot koncentrācijas riska kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”. Koncentrācijas riska kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kredītportfeļa individuālās koncentrācijas riska, kredītportfeļa nozaru koncentrācijas riska, aizņēmēju ienākumu un kredītu valūtu nesakritības koncentrācijas riska, kredītportfeļa nodrošinājuma koncentrācijas riska, prasību pret kredītiestādēm koncentrācijas riska un ieguldījumu vērtspapīros koncentrācijas riska kapitāla prasības.

Reputācijas risks

Aprēķinot reputācijas riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto scenārija analīzes metodi.

Analīzes scenāriju apstiprina Aktīvu un pasīvu komiteja.

Stratēģiskais un biznesa risks

Stratēģiskā un biznesa riska kapitāla pietiekamības aprēķinam banka izmanto scenārija analīzes metodi. Sākotnējie dati scenārijam ir tā brīža gada Bankas attīstības stratēģiskā plāna stresa testēšanas scenārija dati.

Kapitāla prasības nosaka kā bankas nesaņemtās peļņas apmēru, īstenojoties apstiprinātajam scenārijam ceturkšņa ietvaros.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks

Aprēķinot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Pārējie riski

Aprēķinot pārējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Kapitāla rezerve

Kapitāla rezerves noteikšanai banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.